

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rationale Vtrivsque Potestatis Ecclesiasticæ

Talamellus, Thomas

Ticini Regii, 1618

Capvt Secvndvm. In quo Auctor sequitur agere de eadem materia
libertatis Ecclesiasticæ alias afferens rationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61615](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61615)

C A P V T S E C V N D M V M.

In quo Auctor sequitur agere de eadem materia libertatis Ecclesiastica alias afferens rationes.

*Inst. de ex-
cus. tut. §.
idem in mi-
lit. Glos.
sup. ver.
nec. uolens
& C. de
pas. al. mil.
qui ar. bel.
deb.*

Clericus est miles cœlestis, & alibi desijt esse milites sæculi, qui factus est miles Christi: ergo Clerici sua frui possunt libertate Ecclesiastica, cum sint milites cœlestes, ac non militent sèculo, cuius Principes, videlicet sœculares nullam habent super ipsos potestatem, cum non sint Principes cœlestes, sicut & ipsi Clerici sunt cœlestes milites.

*Nicolao
Trith. in
coment. S.
p. Aug. li.
6 de iudit.
Dei c. 26.
pulchrum
exemplum*

Præterea idem probatur pulcherrimo exemplo, & adducitur à Nicolao Triuth ubi dicit de mente Petri Diaconi, quod valēs Imperator hereticus data lege, ut monachi militarent; nolentes iussit pessimus Imperator pro tribunos, & milites prædictos interfici: quorum numerosa multitudo præcipue in Egipto martirij palmam consequata est. Dictus tamen Imperator serva ductus pœnitentia, reuocato præcepto, ducens exercitum suum cù Goths, à quibus ipse una cum Domino, ad quam, vulneratus deportatus est, concrematus iusto Dei iudicio. Ut etiam dicit Drosius, manifestè igitur patet, Clericos quoscunque esse immunes à sæculi seruitute &c.

*Actuum
Apost. 8.
25.
objecio.
solutio.*

Præterea, etiam si aduersarij pro se adducant exemplum D. Pauli Apostoli Cæsarem appellantis, virtute cuius exempli arbitrantur omnes Religiosos tencri similiter ad recognitionem, & obedientiam siue iudicium terrenæ potestatis, & eidem subditos esse, hoc tamen non obstat, & nihil pœnitus concludit contra

jam

iam probatam veritatem. Nam B. Aug. noster Anco
nitanus, dicit, & sufficienter responderet de mente D. P.
Aug (ut habetur i o distinctione sacerdotum Canonū)
D. Paulus Apost. appellauit Cæsarem tanquam ciuiis
Romanus: non autem tanquam maiorem, vel æqua
lem sibi. Nam D. Apost. hoc fecit, cum aduersus iniu
riosos Romanum Ciuem se esse testatur. Vnde clarius
loquens idem B. Aug. eadem quæst. dicit, quod Papa
comparatur ad alios Principes ceteros, sicut Cœlum
ad Terram. Nam sicut Cœlum generat, & corruptit,
hæc inferiora, alteratque, ac variat ipsa nihil tamen i-
storum inferiorum insurgit contra ipsum Cœlum, vel
appellat contra idem. Sed patienter tollerat, quidquid
operatur in eis, siue per generationē, siue quous' alio
modo &c. sic papalis potestas, tanquam cœlestis; ita
potest omnes inferiores potestates, tam clericorum,
quam laicorum generare, & corruptere, siue alterare,
& nulli licet insurgere, vel appellare cīra ipsū. Hinc iure
optimo Euangelista Bosius nr̄ Patavinus, de mente
D. Apostoli 1. Corint. c. 2 dicentis, spiritualis, iudicat
oīa, & ipse a nemine iudicatur, & Petrus nr̄ de Arago
na dicit, appellationes, que sunt a Religiosis ad Prin
cipes seculares esse iniquissimas, & prohibitas sub sen
tentia excommunicatiois maior ex parte. Cū itaq; Sū
mus Pontifex vna cū rota Ecclesia, Clericos else im
munes, & liberos a tributorum solutione a quā frui h-
berè posse libertate Ecclesiastica ut manifestū extat
decretū Sacri Concilii Tridentini sess. in medio eiusdē
capitis, decernit itaque, & præcipit sacros Canones, &

B. Aug.
Arc. lib.
de pōt eccl
q 6 a t 4.
ad 1 arg.
canon dist
10 art 5. in
corp.

Euangel.
pat. u. lib
Iheremē
tum theor
4 dul. cōt.
16. enun-
ciationem
petrus
Aug. lib
de nōt Cr
iur. q. 96.
art 3.
conc. trid.
sess. 25. c.
20 cup es
sancta sy-
nodus.

Ff 2 Con.

concilia generalia oīa, necnō alias apostolicas sāctio-
nes in fauore Ecclesiasticarū personarū libertatis Ec-
clesiasticæ, & cōtra eos violatores, editas, quæ, oīa p̄z-
senti ēt decreto innouat, exactē ab oīb⁹ obseruari de-
bere, propter eaq; admonet Imperatorē, Reges, Reipu-
blicæ Principes, & oēs, singulos cuiuscūq; status, & di-
gnitatis extiterint, vt quo largius bonis tēporalibus,
atq; in alios, qui potestate sūt ornati, eo sāctius, q̄ Ec-
clesiastici iuris sūt, tāquā Dei p̄cipuē eiusq; patroci-
nio tecta venerētur, necnō ab ullis Baronib⁹, domicil-
lis, Rectoribus, alijsq; Dominis tēporalibus, seu magi-
stratibus, maximēq; ministris ipsorū Principū ledi pa-
tiāt, i.e. p̄mittāt; sed securē in eos, q̄ illorū libertatē, im-
munitatē, iurisdictionēq; impediūt animaduertat &c.
oportet g°. quæ à Cēlo nēpē Papa, veniūt, & procedūt,
recipere, & tollerare eo magis: qa, vt dicit idē B. Aug.
lib. de pot.
eccl. q. 44.
art. 1. in
corp.
ēt leges Impe. depēdēt, & depēdere debēt ab Auctorita-
te Papę; quo iure depēdēt a diuina lege cui⁹ ipse est Vi-
cari⁹, & minister. Ergo sequit idē q̄ supra. Stultissimi
igitur sunt illi falsi Religiosi, seu ēt laici, quicūq; sint
forsā ēt de fide male sētiētes qui sāpē, nedū verbis: sed
ēt scriptis pertinacib⁹, falsisq; dogmatib⁹ sensu poti⁹,
quā intellectu ducti, eodēq; intellectu obsecati cōrra se
ipfos, aliosq; agētes, sāpē defēdere nitūtūr cōtrariā po-
sitionē, ac erroneā sētatiā, ducti ēt forsā aliquo cūpidi-
D. Apost. tatis studio, vt innuit vbi supra Sacrum Tridentinum
Concilium &c. meminerint ergo, ijdem auaritiam,
omne malorum esse, radicem iuxta Apostolicam sen-
tentiam &c.

Piz;

Præterea Iac. Philippus Bergomensis noster in suo Cronicarum supplemento dicit, eundem Summum Pontificem Pium Papam Aquilegium inter alia de creta sua necessaria, hoc unum singulare, fecisse, ut si aliquis laicus cuiuscunque gradus, & conditionis præ sumeret, violare Ecclesiasticam libertatem, vel bona

Iac. Philip
Berg. in
suppl. cro
nic.lib. 8.
Hist. Pij
pape Aq
quilegij.

Ecclesiastica, usurpare, deberet asperè puniri tamquam sacrilegus. Vnde idem Iacobus Philippus, ut supra maxima ductus ratione docet, qualiter B. Bonaventura noster Patavinus S. R. E. Cardinalis, & martyr pro conseruanda, ac inviolabiliter tuenda libertate Ecclesiastica, libenter passus fuit morte a tyrannis, præci pue a Carara tyranno, & hoc accidit Anno Domini 1320. ergo sequitur idem quod supra.

lib. 13. p.
253. a ter
go.
exempli
maxim
notandum
atque im
tandum.

Præterea Dominus Alexius noster Stradella Genuensis in suo scripto, dicit, pro defensione eiusdem libertatis Ecclesiasticae de mente D. Apost. dicentis, tu qui es, qui iudicas alienum seruum? Domino suo stat, aut cadit; cum autem Religiosi sint ei serui immateria, non debent, nec possunt a laico iudice iudicari, & puniri, ergo necessario sequitur idem quod supra. Hinc ad rem nostram facit id quod habetur in capite; cum non ab homine, de iudicio, & hoc priuilegium, quod scilicet Clerici non possunt iudicari a Laicis, est eis concessum a iure Diuino, & hæc est communis opinio, vt dicit Alciat. in dicto capite: cum non ab homine, qui refert idem attestari Felin. dicit, quod facientes seruari statuta vel consuetudines contra Ecclesiasticam libertatem, sunt excommunicati, c. nouerit, de sætētia ex

Alexius
Stradella
4 sen. dis.
19. art. 3.
in corpore
ad Rom.c.
14.

libertas ec
clesiaſt. de
iure diuin
no.
num. 2.
Did. præc
q. 3. np. 4.

com-

Felin. in c
 2.col. 1.
 de maior.
 obed. &
 Roc. de
 consuet.
 fo. 51. col.
 4. & Reb.
 in concor.
 in sub. de
 protec. n.
 36. lib. 5.
 9. fin. ver.
 omnium
 autem ex-
 ceptionū,
 & idem
 clar. eodē
 lib. q. 77.
 ver facie-
 res struari
 Abbasco-
 sil. 83. in
 primis
 verb. lib.
 1. ac alij ci-
 tati d. cla-
 rum, qui
 etiam eodē
 li. 5. c. 36.
 ver. 12.
 Ancid. c.
 2. q. 14.
 Alex. a.
 Saxo Fer.
 D. Apost.
 1. ad cor.
 c. 5.
 Antonius
 Derton.
 illucid.
 confess.
 pag. 106.

Comunicationis, vbi declarat, quod illa statuta, vel con-
 suetudines dicuntur esse cīa Ecc'esiā libertatē, qua
 veniunt contra Priuilegiū concessū Ecclesiæ viiuersa-
 li à Deo, vel a Papa, vel ab Imperatore, & hanc dicit
 esse cōmunē theoricā oīū doctorū, ut dicit Abbas, cl-
 ericos non posse huic priuilegio tacitē, vel expresse ro-
 nunciare, ut est tex. in capite, si diligēti, &c. & in ver. est
 autem sequitur: quod nec Clerici tenentur, citati per
 iudicē secularē occasione alicuius delicti corā eo p se,
 vel per procuratōrē cōparere, & exceptionē clericatus
 præponere, ut dicit Arcidiaconus in cap. 2. & est com-
 munis opinio, ut attestatur Felinus in c. Vniens &c.

Præterea B. Alexáder Inřa Saxoferrato vbi supra, de-
 clarat Sacerdotū immunitatē, & Ecclesiasticā liberta-
 té, auctorit D. Apost. dicētis de semetipso: sed ego sub
 nullius redigar potestate, &c. ergo immunis, & sic de
 alijs &c. & Antonius miritius Dertthonensis noster
 in suo Confessariorum dilucidario, loquens de Cas-
 bus ex consuetudine Episcopis reseruatis, dicit, Homi-
 cidiū voluntarium consumatum, chrimen falsarij
 & violationem Ecclesiasticæ libertatis, seu immunita-
 tis esse Episcopis reseruatam &c. ergo sequitur idem
 quod supra nem pè Clericos omnes posse, & debere li-
 berē vti suo libero iure &c.

CAPVT TERTIVM

In quo Auctor sequitur agere de eadem materia Ecclesi-
 sticæ libertatis nouas afferens rationes.

Lvdouicus; noster Lusitanus egregie docet liberta-
 té, siue immunitatē ecclesiasticam esse de iure di-
 uino